

Staats-, Letterkundig-

en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Zaterdag

den 6 November.

N E D E R L A N D S C H E

den 6den November.

De onlangs door de beide Kamers aangenomene wet van den 3den Nov., ter beteugeling van schadelijke woelingen en bedrijven van kwalijkgezinden, komt ons zoo gewichtig voor, dat aan dezelve geene publiciteit genoeg kan worden gegeven. Wij laten haar derhalve alhier volgen:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in de omstandigheden, waarin het Vaderland verkeert, kraachtadige maatregelen worden vereischt, ter beteugeling van bedrijven en woelingen, welke kwalijkgezinden zich zouden mogen veroorloven, om den opstand te begunstigen of in de getrouw geblevene provincien van het Koninkrijk de gemoederen in gisting te brengen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden, en verstaan bij deze:

Art. 1. De bepalingen, vervat bij art. 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82 en 83 van het wetboek op het Strafrecht, worden toepasselijk verklaard op misdadige en bij die artikelen breder omschreven verstandhoudingen met inwoners of gezagvoerders binnen de provincien en streken van Ons Rijk, welke zich door opstand aan het wettig gezag hebben onttrokken.

2. Degenen, die, hetzij door openbare gesprekken, uitroepingen of oproeken, hetzij door het dragen of uitsteken van oproeken, hetzij door het inzamen of verspreken van gelden of anderen onderstand, ten behoeve van opstandelingen, of eindlijk door andere daden of door geschriften zullen getracht hebben oproeken te verwekken of opstand te begunstigen, of om te begunstigen, zullen worden gestraft met tontoetsstelling (seclusie) voor den tijd van niet minder dan vijf, en niet meer dan tien jaren; zullende deze straf, ingeval van verzachtende omstandigheden, kunnen worden vervangen door eene gevangenis van twee tot vijf jaren.

Alles voor zoo verre de schuldigen, door het gevolg van het gepleegd misdrijf, niet mogten vallen in de termen van strengere wetbepalingen.

3. De straf van verbanning, bij onderscheidene artikelen van het wetboek van strafrecht bedreigd, zal worden vervangen door die van tontoetsstelling en opsluiting, gedurende den tijd van vijf, tot ten hoogste tien jaren.

4. Alle misdrijven bij deze wet voorzien, mitsgaders die waarvan in den 1sten titel, 1ste hoofdstuk, 2de en 3de afdeling van het 3de boek des wetboeks van Strafrecht gehandeld wordt, zullen bij uitsluiting worden beregt op de wijze en met inachtneming der formaliteiten voorschreven bij art. 5, 4 en 5 van de wet van 10 April 1815, welke artikelen bij deze wederom worden in werking gebracht.

5. De tegenwoordige wet zal van verbindende kracht zijn op den derden dag na dien der uitgifte van het Staatsblad waarin zij zal zijn geplaatst; zij zal vervallen indien zij niet vóór den 1sten Januarij 1832 bij eene wet zal zijn vernieuwd, of vroeger afgeschaft of gewijzigd.

Gisteren en eergisteren hoorde men even buiten deze stad gedruig en zwaar schieten. Dan eens heette het, te Antwerpen werd gevochten, dan eens te Bergen op Zoom, dan eens waren de forten aan de Schelde geattakeerd. Wij hebben van geene dier losse en ons, om verschillende redenen, zeer ongegrond voorkomende geruchten melding willen maken. Thans kunnen wij onzen lezers berichten, dat deze kanonnades niets anders geweest zijn dan een gevolg der exercitien van de op de Schelde liggende stoomboten.

raal Chassé werd gehoren, besloten heeft, aan dien veldheer eenen gouden eeredegen aan te bieden. Opmerkelijk is het, dat deze kleine stad zoo veel mannen heeft opgeleverd, die hooge rangen bekleeden en nog in de eerste betrekkingen werkzaam zijn. Vier generaals op het oogenblik in werkelijke dienst, als Chassé, Post, Meyer en van den Bosch, thans gouverneur-generaal van Nederl. Indiën, zijn Thiënaars.

-- De schepen, welke, ter versterking van de vloot vóór Antwerpen van Ter Neuse en Vlissingen derwaarts zijn vertrokken, zijn de fregatten de *Javaan* en de *Amphitrite*, benevens de korvetten de *Meermin* en de *Nehalennia*. De brusselaren zijn van hunne zijde druk bezig met den waterkant te Antwerpen te versterken.

-- Het zoogenaamd provisioneel gouvernement te Brussel, heeft, naar het schijnt, niet genoeg omhanden met al de organisatiën, reorganisatiën, met weldadige verlegenheid en groote zorg, hoe gedurende den winter de saks ingezetenen te voeden. Neen, het houdt zich ook nog met de comédie op. Bij een van deszelfs besluiten van den 21sten October (*over Frankrijk ontvangen*) heeft het bepaald, dat het een ieder zal vrijstaan, om comédies te spelen of eene schouwburg op te rigten; dat er ook geen tooneelstuk van wege de politie zal mogen verboden worden, en andere hoogst gewichtige bepalingen meer.

-- Van uit het fort Lille wordt ons, onder dagteekening van den 3 dezer, gemeld, dat daags te voren eene troep muitelingen dat fort hadden aangevallen en pogen te vermeesteren. Zij waren echter door de bezetting zoo wel ontvangen, dat zij niet alleen waren afgeslagen, maar met achterlating van een dertigtal doden, overhaast de vlucht hadden moeten nemen. In de strijd waren slechts drie manschappen gekwetst geworden. Men had verder niet de geringste stoornis ondervonden.

-- De berichten van den toestand der citadel te Antwerpen zijn allezins indrukmakend, en verzekeren ons, dat de handhaving van den oud-Hollandschen krijgsgroem niet ten halve zijn zal. De geest van den wakkeren Chassé bezielt alle officieren en manschappen, en de Antwerpsche vijfhoek zal roemrijk in de nieuwe geschiedenis van Nederland prijken. Niet alleen is die sterke geducht door de genomene nitmuntende maatregelen en den geest der bezetting; ook de magt bestaat er tot uitvoering van den heldhaftigen wil. Van alle zijden staan vuurmonden gereed, om dood en verderf over hen uit te braken, die het zouden durven wagen, den Hollandschen leeuw andermaal te tergen; ook het water zal, waar het noodig mogt zijn, het vuur ondersteunen, en wee hem, die de werking van een van beiden zoude wenschen te tarten.

-- Van eene zeer geloofwaardige zijde hebben wij de verzekering gekregen, dat er reeds hoogsternststellende tijdingen ten aanzien onzer aangelegenheden uit Londen aankomen zijn.

-- Heden is de generaal van Geen commanderende het mobiele leger van hier naar Bergen op Zoom vertrokken, om aldaar de troepen te inspecteren en er verder den staat van zaken te nemen. De generaal wordt tegen morgen alhier terug verwacht.

-- De fransche brieven van den 29sten October hebben weinig gewigtigs aangebragt. Volgens het dagblad *la France Nouvelle*, zou de heer Lafitte besloten hebben, het ministerie van financiën te aanvaarden; de heer Odilon-Barrot zou zeer veel kans hebben, om tot minister van binnenlandsche zaken te worden benoemd; ook sprak men van den heer Ménilhou tot minister van het openbaar

onderwijs. — De verhooren der gewezen ministers te Vienne, waren den 2sten reeds afgeloopen. Men gelooft, dat zij zullen blijven tot den dag vóór de opening der debatten, als wanneer zij naar het paleis de Luxemburg te Paris zullen worden overgebracht.

's GRAVENHAGH, den 4den November.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft, na met de smartelijste zelfopoffering vergeefs het uiterste te hebben beproefd, om de ongelukkige bevolking der Zuidelijke gewesten van het Rijk der Nederlanden aan de verschrikkelijkste rampen en onheilen te onttrekken, deze dagen Antwerpen verlaten, met het voornemen, om (gelijk van goederhand wordt gemeld) zich, onder hooge goedkeuring, naar Londen te begeven, ten einde aldaar het Britsch gouvernement met de ware oorzaken, drijfveren, middelen en bedoelingen van het ontstoken oproer bekend te maken, en dien ten gevolge zoo wel tot bevrediging van dat verwoest wordend land, als tot bescherming der zoo voorbeeldig getrouw geblevene Noordelijke provinciën, dien dadelijken bijstand te poggen te verwerven, welke, zoo wel voor Nederlands rust en welvaart, in het bijzonder, als voor het behoud dier zegeningen voor het beschaafd Europa in het algemeen, allerdingendst wordt vereischt.

Te Berlijn is men diep daarvan doordrongen, waartoe de pogingen van den even kloeken staatsman, als bekwaamen veldoversten, den Russischen maarschalk *Diebitsch-Sabatski*, het hare bijdragen; gemerkt deze veldheer door zijnen Keizer derwaarts is gezonden, om het hof van Pruisen de ruimste en krachtadigste ondersteuning aan te bieden aan alle ondernemingen, welke tot herstel of bevestiging van de rust en de wettige orde van zaken in Europa zouden kunnen strekken.

Ook meent men als zeker te mogen aannemen, dat de behoedzame Oostenrijksche regering de onvermeidelijke noodzakelijkheid ontwaart, om, tot zekerheid van Oostenrijk, de verderfelijke miltzucht van een hoop losbandige zoogenaamde liberalen te helpen beteugelen.

Dat dus elk weldenkend Nederlander wachte, alvorens over te gaan tot hartstogtelijke beoordeelingen, hoezeer dan ook niet van schijnbaren grond ontbloot. Een *Nassau* kan zijne wieg en bakermat, — kan het Eden en den strom zijner vaderen, — kan de rustige en getrouwe Noord-Nederlandsche bevolking niet dan hartelijk begroeten, heminnen en traachten te begunstigen; ja zelfs, met opoffering van goed en bloed. — Ieder Nederlander houdt bestendig in het oog, dat voorspoed zonder veiligheid op geen duurzaam grond berust; en dat de steeds aan België als denen voornuur.

Doortrapte en valse raadgevers kunnen de zuivere bedoelingen van eener edelen Vorst misleiden. Der trouw en vaderlandliefe hertinnen weldra hare regten, en brengen het moedige hart tot verhevenen, en, God Almagtig geve het, meer doeltreffende bemoeijnges.

Wat slechts der Britten steun zich inde doo hooren, in ver eeniging met Rusland, Oostenrijk en Pruisen; en het brave Fransche volk zal da zijne hiet verheffen in het belang eener roofzieke bande, door heerschzuchtige gelukzoekers ontvlamd en bij een gebracht.

GRÖÖT BRITANNIËN.

Londen, den 3den November.

De Koning heeft gisteren het Parlement gesproken met de navolgende aanspraak:

Majorda en Heeren!

» Het is niet groot genoeg, dat ik u in het Parlement ontmoet, en dat ik in staat ben, om, in de tegenwoordige omstandigheden, uwen raad in te roepen.

Sedert de ontbinding van het laatstvoorstaande Parlement, hebben er gebeurtenissen plaats gehad, welke op het vaste land plaats gehad.

De laatste tak van het huis van Bourbon regeert niet meer in Frankrijk, en de Hertog van Orleans is, onder den titel van Koning der Franschen, tot den troon geroepen.

Van den nieuwen Koning eene verklaring ontvangen hebbende, inhoudende Zijn ernstig en welmeenend verlangen, om de goede verstandhouding aan te kweeken, en alle verhoudingen, welke er met dit land bestaan, ongeschonden te behouden, heb ik niet gezwaakt, om mijne staatkundige betrekkingen, en vriendschappelijk verkeer met het Fransche hof te doen voortduren.

Ik heb met diep leedwezen den staat van zaken in de Nederlanden vernomen. Het bedroeft mij, dat het verlicht bestuur des

Konings zijn land niet voor opstand heeft kunnen behoeden, en dat de wijze en voorzigtige maatregel, om de verlangens en klachten van ons volk aan de raadplegingen van eene buitengewone vergadering der staten-generaal tot geene voldoende uitkomst heeft kunnen brengen. Ik tracht, in overeenstemming met mijne Bondgenooten, zodanige middelen tot herstel der rust aan te wenden, als met het welzijn en goed bestuur der Nederlanden, en met de toekomstige zekerheid van andere Staten strooken.

Oproer en wanorde hebben onderscheidene landen van Europa verontrust; maar de verzekeringen van onze vriendelijke stemming, welke ik bij voortdurend van alle Vreemde Magten ontvang, regtvaardigen de verwachting, dat ik in staat zal zijn, om voor mijn volk de zegeningen des vredes te behouden.

Te allen tijde doordrongen van de noodzakelijkheid, om de trouw van nationale verbindtenissen te eerbiedigen, ben ik verzekerd, dat, om eenig besluit, in vereeniging met mijne Bondgenooten, te handhaven, drie algemeene tractaten, waarbij het staatkundig stelsel van Europa is gevestigd geworden, de beste zekerheid voor de rust van Europa zullen opleveren.

Ik heb mijnen Ambassadeur bij het Hof van Lissabou nog geen geloofsbrieven voorzien; dan, aangezien het Portugeesch-gouvernement besloten heeft, eene groote daad van regtvaardigheid en menschlievendheid te verrigten, door het verkeeren van eene algemeene amnestie, zoo geloof ik, dat de tijd weldra komen zal, dat de belangen mijner onderdanen eene hernieuwing zullen vereischen van die betrekkingen, welke zoo lang tuschen de beide landen bestaan hebben.

Ik voel mij gedrongen door de vaderlijke zorgvuldigheid, welke ik voor het welzijn mijns volks koester, uwer dadelijke overweging de maatregelen van voorziening aan te bevelen, welke het raadzaam mag zijn, voor de uitoefening van het koninklijk gezag te maken, in gevalle het den Almagtigen God behaagde, mijn leven te eindigen; alvorens mijn opvolger tot rijpe jaren gekomen mogt zijn.

Ik zal bereid zijn, om met u samen te werken, in het aannemen van die maatregelen, welke het best berekend kunnen schijnen, om de vastheid en waardigheid der Kroon onwrikbaar te schragen, en daardoor de zekerheid te versterken, welke de burgerlijke en godsdienstige vrijheden mijns volks bewaakt.

(Het vervolg in ons eerst volgend nummer.)

Meermalen hebben wij de *Nederlandsche Gedachten* des Indentijd, dat de factie datgeest ontwierp, wat thans, zelfs boven hare verwachting, tot stand gebracht is, hervonden wij steeds in die gedachten de onze. Ook thans vereenigen wij ons met dat blad, waar het eene meer godsdienstige stemming in oud Nederland tracht aan te kweeken. Wij weten het, en het smart ons deze ervaring verworven te hebben, wij weten het, die stemming vindt bij het algemeen geen goedkeuring. Treurig gevolg van het aannemen van valse beginselen, en van de verkeerde toepassingen eener kwalijk begrepen staatkunde en eener nog minder begrepen wijsbegeerte.

Men spreekt van moed, en vrees de glimlach des zoogenaamden verlichten mans! Men gewaagt van hulp der voorzienigheid, en schämt zijne hulp openlijk en pligtig in te roepen! Indien dit laatste ongepast is, is het eerste wanklant, en, wat erger is, Godslastelijke wanklant!

De voorvaderen! de voorvaderen! Aan dezen wordt in de tegenwoordige tijden weder veel gedacht. Maar ook alhier, in zoo verre zelfs met de vereende wanbegrippen van den tijd overeenstemt. Men wil worden wat het voorgelacht was; maar wijs op, hunne godsdienstigheid en geest daarvoor is men te verlicht. Met een: » in dezen tijd van ongekendheid is zelfs d'vrijheid, tracht men te beoogden, dat, zoo onze vaderen al behoefte aan hulpen hielden hadden, wij, sterkere zonen, op eigen krachten ons alleen kunnen verlaten. En, in weerwil van dat, belijdt men het geloof aan eene goddelijke voorzienigheid. Zoo kneedt de wijsbegeerte, van dezen tijd zelfs het tegenstrijdigste dooreen.

Ontveinen wij het niet veel van het leed, dat ons vrees drukt, hebben wij ons zelve te wijten. Dwaze zachtpoetigheid der uitheemsche verhouding van ons oorspronkelijk volkarakter, hebben ons verleid, in waar niet gevond, maar toch aangewerkte hand gewerkt. Nimmer zouden de Belgische overlaten zoo dreigend het hoofd hebben opgestoken, indien zij in het Noorden zelfstandigheid, en zuiveren ontremengden oud-Nederlandschen zin hadden aatgetroffen. Maar dat Noorden leverde, in te veel opzichten, het bewijs op, dat ook daar de gift plant, die in België welig groeide, opschiet. België dat Noorden, voor het gezag, dat zij huldigde, ziende hetken, kan niet anders dan zich eene zekere overwinning voorspellen. Nog is het tijd, die voorspelling te lozenstraffen; maar daartoe moet ons Noorden weder, in alles en vooral in godsdienstigen zin, het oude Nederland worden. Daar dat zal versterkt het schitterendst wapenfeit: niet meer dan de laatste slijksing eener uitgebluschte vlam zij. Met dien zin zou Nederland zelfs in zijne vernietiging edel en groot wezen.